

Oponentský posudek diplomové práce
Dávid Čertánský: Unikátní obrazové téma

Obrazy a kresby Dávida Čertánského je možné popsat jako mytologii současného světa. Světa, v němž je těžké být jednotlivcem, zatímco být součástí davu nebylo nikdy složitější. Ve své diplomové práci se svoji dosavadní názorově kompaktní tvorbu rozhodl podrobit zkoušce. Stanovil si poměrně jasný cíl a myšlenkový rámec, ve kterém odkazuje na ryze malířská témata, jako jsou konstrukce obrazu, perspektiva a percepce v širším slova smyslu, kterými nabourává své prozatímní postupy. Zásadní změnou je volba rozměrného plátna a užití prázdné plochy. Oproti předchozím obrazům není kompozice dělena do několika plánů, jakýchsi útržků se skicáře, ale je výrazně formálně zjednodušena. Pokud je mi známo, s takto velkými plátny autor doposud nepracoval a o jejich zvládnutí by se dalo polemizovat. Nezkoušenost s monumentálnějším formátem se projevuje například v nakládání s velkými prázdnými plochami, jimž ponechává příliš dominantní roli a jejichž užití působí nejistě.

Jistou reflexi vlastního počínání obsahuje Čertánského volba některých motivů, například *Horizont*, ale znatelněji *Radiátor* či *Vozík*, ve kterých spatřuji ironii a sarkasmus postmoderní malby. Banální motivy se zde mísí s ryze malířskými a pro postmoderní malbu typickými pseudozávažnými tématy. Potřeba poodstoupit od vlastní tvorby je zahrnuta v samotném názvu práce *Unikátní obrazové téma* připomínající kritické diskuze o konci malby a posledním obraze, které se z devadesátých let protáhly do nultých let nového milénia. Nově zde pronikají postmoderní či postkonceptuální principy, kterými autor doplňuje své čerpání z dějin moderního a poválečného umění. Autor se jimi inspiroje, aby prohloubil svůj vztah k dosavadnímu historickému formování média malby. A to v rámci debaty nad smyslem malířství jako formy a umělecké disciplíny. Zároveň však zůstává pevně ukotven v narativní zobrazivé malbě.

Za nejzdařilejší považuji obraz *Okno* coby jakési zrcadlo banální reality dneška. Levá tabule okna zachycuje *Zmrtvýchvstání* – vnější stranu desky *Třeboňského oltáře* z roku 1380, ze které Čertánský vynechává zobrazení Krista a přihlížejících, takže kompletně mění symboliku známé scény. Zbýlý výjev z okna zachycuje všednost a bezčasovost, která panuje na sportovním dětském hřišti. Nové principy práce se zde střetávají s předchozími, pro autora ověřenými, jako je zmiňované dělení obrazu do několika plánů v podobě střípků ze zápisníků.

Vrací se mytologie současného člověka, skličující aspekty městské existence, izolované lidské bytosti v městské scénérii.

Kritická (umělecká) sebereflexe je u Čerťanského sympatická. Zároveň váhám nad její autenticitou a stále k ní hledám cestu. Kladu si otázku, jaké další důvody k přehodnocení tvorby autora vedly, opominu-li samotný fakt, že diplomová práce na absolventy mnohdy působí jako jakási poslední příležitost k experimentu. Na druhou stranu od počátku u Čerťanského cítím nenápadné nutkání k určitému vykročení z média malby v návaznosti na jeho aktivity v rámci akcí umělce Jana Duriny, v nichž je v roli performeru velmi přesvědčivý. Oceňuji tedy Čerťanského dobrodružnost a nasazení pustit se do něčeho nepoznaného, i když stále v rámci malířského média, a to i za cenu možných obětí. V celkovém kontextu provedení se atmosféra stává důležitější a drobné formální nedostatky ve výsledku nehrají až takovou roli.

Diplomovou práci Dávida Čerťanského i přes drobné výtky považuji za velmi kompaktní a názorově nadprůměrně ucelenou, navrhuji nejvyšší hodnocení výborně.

Mgr. Monika Čejková, Praha 30. 5. 2023